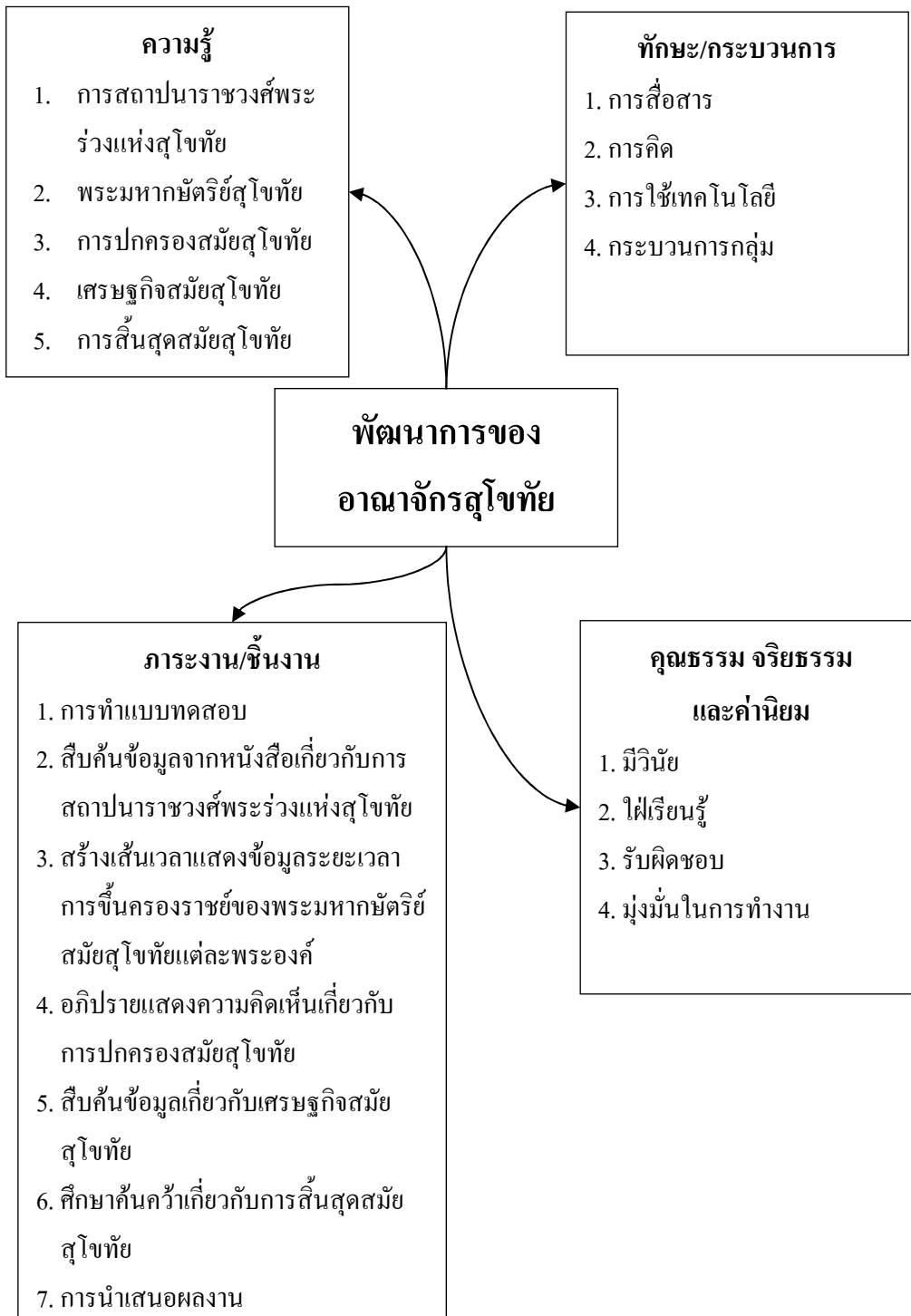

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

เวลา 5 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี • อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป (ส 4.3 ป. 4/2)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... อาณาจักรสุโขทัยเป็นอาณาจักรที่เจริญรุ่งเรืองในช่วงพุทธศตวรรษที่ 18 ถึงพุทธศตวรรษที่ 20 มีกรุงสุโขทัยเป็นศูนย์กลาง มีพัฒนาการด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมขึ้นมาเป็นลำดับ	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของอาณาจักรสุโขทัย มีผลต่ออาณาจักรสุโขทัยอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... <ol style="list-style-type: none"> 1. คำสำคัญ ได้แก่ ราชวงศ์ศรีนาวนามุม ปิ่นตัว สรหลวงสองแคว ตลาดปสาน จกอบประเทศราช 2. อาณาจักรสุโขทัยสถาปนาขึ้นใน พ.ศ. 1792 มีพ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นปฐมกษัตริย์ ในสมัยอาณาจักรสุโขทัยมีพระมหากษัตริย์ที่ปกครองทั้งหมด 9 พระองค์ ซึ่งในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชอาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองสูงสุด 3. การปกครองในสมัยสุโขทัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ การปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น และการปกครองสมัยสุโขทัยตอนปลาย 4. ด้านเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยขึ้นอยู่กับ การเกษตร การค้า และการทำเครื่องสังคโลก และมีลักษณะเป็นเศรษฐกิจแบบพออยู่พอกิน คือผลิตเพื่อบริโภคและใช้ในอาณาจักรเป็นหลัก 5. สมัยสุโขทัยสิ้นสุดลงในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 4 ใน พ.ศ. 1981 	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... <ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายการสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งอาณาจักรสุโขทัย 2. เรียงลำดับพระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัยได้ถูกต้อง 3. อธิบายลักษณะการปกครองของสมัยสุโขทัย 4. อธิบายลักษณะเศรษฐกิจสมัยสุโขทัย 5. อธิบายการสิ้นสุดสมัยสุโขทัย

ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง		
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 1.1 สืบค้นข้อมูลจากหนังสือเกี่ยวกับการสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัย 1.2 สร้างเส้นเวลาแสดงข้อมูลระยะเวลาการขึ้นครองราชย์ของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยแต่ละพระองค์ 1.3 อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปกครองสมัยสุโขทัย 1.4 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจสมัยสุโขทัย 1.5 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมัยสุโขทัย		
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ 1) การทดสอบ 2) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	
3. สิ่งที่มีผู้ประเมิน 3.1 ความเข้าใจ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง 3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี กระบวนการกลุ่ม 3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ		
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	การสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัย	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	พระมหากษัตริย์สุโขทัย	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	การปกครองสมัยสุโขทัย	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	การสิ้นสุดสมัยสุโขทัย	เวลา 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

การสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัย

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย	เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

อาณาจักรสุโขทัยสถาปนาขึ้นใน พ.ศ. 1792 มีพ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นปฐมกษัตริย์ และถือเป็นต้นราชวงศ์พระร่วงแห่งอาณาจักรสุโขทัย มีพระมหากษัตริย์ปกครองทั้งสิ้น 9 พระองค์

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป (ส 4.3 ป/ 4/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายลำดับเหตุการณ์การสถาปนาราชวงศ์สุโขทัยได้พอสังเขป (K, P)
- สนใจศึกษาเกี่ยวกับการสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัย (A, K)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง การ สถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่ง สุโขทัย 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- การสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัย

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย

➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับการสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัย

การงานอาชีพ

➡ สืบค้นข้อมูลเรื่อง การสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยจากอินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ครูให้นักเรียนดูภาพแผนที่อาณาจักรสุโขทัย และภาพอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย แล้วถามนักเรียนว่า เป็นแผนที่อะไร นักเรียนรู้จักสถานที่ในภาพหรือไม่ ครูเฉลยคำตอบแล้วบอกนักเรียนว่าในอดีตอาณาจักรสุโขทัยเคยเป็นอาณาจักรที่เจริญรุ่งเรืองมาก่อน จากนั้นโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูให้นักเรียนดูภาพศิลาจารึกวัดศรีชุม จังหวัดสุโขทัย แล้วถามนักเรียนว่าเป็นหลักฐานชนิดใด จากนั้นอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ศิลาจารึกวัดศรีชุม จังหวัดสุโขทัยเป็นหลักฐานที่ทำให้ทราบเรื่องราวการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย จากนั้นครูอธิบายเรื่องการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยอันเป็นต้นกำเนิดราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยพอสังเขป

5. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากหนังสือเกี่ยวกับการสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัย หรือบทความจากอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับเรื่องการสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัย จากนั้นครูสุ่มเลือกนักเรียนอ่านข้อมูลที่หามาได้

6. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายลำดับเหตุการณ์การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

7. ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียน บันทึกผล แล้วนำเสนอในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยในแบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

9. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำความรู้เรื่อง การสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัย ไปเผยแพร่ให้คนในครอบครัวฟัง

ขั้นที่ 5 สรุป

10. ครูสุ่มเลือกนักเรียนสรุปการสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัย แล้วให้นักเรียนบันทึกสรุปความรู้ลงสมุด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนค้นหาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสถาปนาราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยแล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. แผนที่อาณาจักรสุโขทัย
3. ภาพอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
4. ภาพศิลาจารึกวัดศรีชุม จังหวัดสุโขทัย
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

พระมหากษัตริย์สุโขทัย

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย	เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ในสมัยอาณาจักรสุโขทัยมีพระมหากษัตริย์ที่ปกครองทั้งหมด 9 พระองค์ ดังนี้ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนบานเมือง พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระยาเลอไทย พระจันทราธิราช พระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไทย) พระมหาธรรมราชาที่ 2 พระมหาธรรมราชาที่ 3 (ไสลือไทย) พระมหาธรรมราชาที่ 4 (บรมปาล)

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป (ส 4.3 ป. 4/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- เรียงลำดับพระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัยได้ (K, P)
- สนใจศึกษาเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์สุโขทัย (A, K)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ซักถามความรู้เรื่องพระมหากษัตริย์สุโขทัย ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- พระมหากษัตริย์สุโขทัย

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์สุโขทัย
การงานอาชีพฯ	➡	จัดป้ายนิเทศแสดงลำดับพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพอนุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหง แล้วถามนักเรียนว่ารู้จักพระมหากษัตริย์พระองค์นี้หรือไม่ และมีความสำคัญอย่างไรกับอาณาจักรสุโขทัย

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูอธิบายเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ที่ปกครองอาณาจักรสุโขทัย แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยหรือที่ไม่เข้าใจ
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน จากนั้นครูแจกกระดาษวาดเขียนให้กลุ่มละ 1 แผ่น ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างเส้นเวลาแสดงข้อมูลระยะเวลาการขึ้นครองราชย์ของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยแต่ละพระองค์ แล้วตกแต่งให้สวยงาม

5. ครูให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน แล้วบอกประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

6. ครูให้นักเรียนทุกคนร่วมมือกันจัดป้ายนิเทศแสดงลำดับพระมหากษัตริย์ราชวงศ์พระร่วง
7. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 และช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

8. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัยไปสนทนากับผู้ปกครอง

ขั้นที่ 5 สรุป

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พระมหากษัตริย์สุโขทัย จากนั้นให้นักเรียนบันทึกลงสมุด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนค้นหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลด้านต่าง ๆ ของพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์ แล้วนำความรู้มาแลกเปลี่ยนกันในชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพอนุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหง
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

การปกครองสมัยสุโขทัย

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย	เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การปกครองในสมัยสุโขทัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ การปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น และการปกครองสมัยสุโขทัยตอนปลาย

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป (ส 4.3 ป. 4/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายลักษณะการปกครองของสมัยสุโขทัยได้ (K, P)
- สนใจศึกษาเกี่ยวกับการปกครองของสมัยสุโขทัย (A, K)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ซักถามความรู้เรื่อง การปกครองสมัยสุโขทัย ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- การปกครองของสมัยสุโขทัย
 - ลักษณะการปกครอง
 - การปกครองราชธานีและเมืองลูกหลวง

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับการปกครองสมัยสุโขทัย
งานอาชีพ	➡	สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการปกครองสมัยสุโขทัยจากอินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า ในสมัยสุโขทัยนักเรียนคิดว่าพระมหากษัตริย์ทรงปกครองบ้านเมืองอย่างไร ครูสรุปคำตอบนักเรียนแล้วโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูอธิบายลักษณะการปกครองสมัยสุโขทัยให้นักเรียนฟัง
4. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการปกครองสมัยสุโขทัย จากนั้นครูและนักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) นักเรียนคิดว่าลักษณะการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้นและตอนปลายแตกต่างกันอย่างไร
 - 2) นักเรียนคิดว่าการปกครองแบบพ่อปกครองลูกมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร
 - 3) ทศพิธราชธรรมมีความสำคัญอย่างไร
 - 4) การปกครองราชธานีแตกต่างจากการปกครองเมืองลูกหลวงอย่างไร
5. ครูสรุปผลการอภิปรายแล้วให้นักเรียนบันทึกลงสมุด
6. ครูเล่าเพิ่มเติมถึงการปกครองของประเทศสมาชิกอาเซียนให้นักเรียนฟังพร้อมให้ดูภาพประกอบแล้วร่วมกันสรุป

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

7. ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่อง ลักษณะการปกครองสมัยสุโขทัย ลงในใบงานเรื่อง การปกครองสมัยสุโขทัย
8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปกครองสมัยสุโขทัยในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

9. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการปกครองสมัยสุโขทัยไปสนทนากับผู้ปกครอง

ขั้นที่ 5 สรุป

10. ครูสุ่มเลือกนักเรียนออกมาอ่านสรุปเรียงความจากใบงานเรื่อง การปกครองสมัยสุโขทัย

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเสนอความรู้เกี่ยวกับเรื่อง ทศพิธราชธรรม

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานเรื่อง การปกครองสมัยสุโขทัย
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

เศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยขึ้นอยู่กับเกษตร การค้า และการทำเครื่องสังคโลก และมีลักษณะเป็นเศรษฐกิจแบบพอเพียง คือ ผลิตเพื่อบริโภคและใช้ในอาณาจักรเป็นหลัก

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป (ส 4.3 ป/ 4/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายลักษณะเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยได้ (K, P)
- สนใจศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจสมัยสุโขทัย (A, K)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ซักถามความรู้เรื่องเศรษฐกิจสมัยสุโขทัย ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับเศรษฐกิจสมัยสุโขทัย
- การงานอาชีพ ➡ สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยจากอินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

- ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
- ครูสนทนากับนักเรียนแล้วถามนักเรียนว่า นักเรียนคิดว่าในสมัยสุโขทัยนั้นประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอะไร ครูสรุปความคิดเห็นแล้วโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายประเด็นการศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย ให้นักเรียนฟัง แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ซักถามข้อสงสัย
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน สืบค้นข้อมูลเรื่อง เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต แล้วอภิปรายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) การศึกษาเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยมีประโยชน์อย่างไร
 - 2) ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยเป็นแบบใด
 - 3) การค้าในสมัยสุโขทัยเป็นแบบใด
 - 4) สินค้าออกที่สำคัญของสุโขทัยมีอะไรบ้าง
5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกความรู้ แล้วสุ่มเลือกนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านความรู้ที่ได้จากการอภิปราย เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปความรู้แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกความรู้
6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน และอธิบายลักษณะเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย
7. ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัยว่าเคยติดต่อค้าขายกับประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดบ้าง บันทึกผล แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

8. ครูให้นักเรียนอ่านทบทวนความรู้เรื่อง เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย และให้หาข้อมูลเพิ่มเติมเขียนบันทึกลงในแบบบันทึกความรู้
9. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจสมัยอยุธยาในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป.4 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

10. ครูให้นักเรียนนำความรู้เรื่อง เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย ไปเผยแพร่ให้ความรู้ในครอบครัว

ขั้นที่ 5 สรุป

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย นักเรียนสรุปลงในสมุด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนค้นหาข้อมูลวิธีการทำเครื่องสังคโลก แล้วนำความรู้มาแลกเปลี่ยนกันในชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบบันทึกความรู้
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 / /

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

การสิ้นสุดสมัยสุโขทัย

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย	เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

อาณาจักรสุโขทัยสิ้นสุดลงในสมัยของพระมหาธรรมราชาที่ 4 เมื่อ พ.ศ. 1981 ซึ่งมีสาเหตุมาจากความอ่อนแอของอาณาจักรประกอบกับถูกอาณาจักรอยุธยาบุกรุก

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป (ส 4.3 ป/ 4/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายสาเหตุการสิ้นสุดของสมัยสุโขทัยได้ (K, P)
- สนใจศึกษาเกี่ยวกับการสิ้นสุดของสมัยสุโขทัย (A, K)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ทดสอบหลังเรียน ซักถามความรู้เรื่อง การสิ้นสุดสมัยสุโขทัย ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- การสิ้นสุดสมัยสุโขทัย

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมัยสุโขทัย
การงานอาชีพฯ	➡	ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมัยสุโขทัยจากอินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูถามนักเรียนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดอาณาจักรสุโขทัยจึงสิ้นสุดลง ครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนแล้วโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูให้นักเรียนจับคู่กันไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้อาณาจักรสุโขทัยสิ้นสุดลง แล้วบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกความรู้ จากนั้นครูสุ่มเลือกนักเรียนเป็นคู่ ออกมาอ่านข้อมูลความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าหน้าชั้นเรียน
4. ครูให้นักเรียนคนอื่นเพิ่มเติมข้อมูล จากนั้นครูสรุปแล้วอธิบายให้นักเรียนฟังอีกครั้ง

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

5. ครูให้นักเรียนบันทึกข้อมูลเรื่อง การสิ้นสุดสมัยสุโขทัย ลงสมุดของตนเองโดยให้สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากเพื่อนในชั้นเรียน
6. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสิ้นสุดสมัยสุโขทัยและแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป.4 ของ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

7. ครูแนะนำให้เพื่อนนักเรียนนำความรู้ไปเผยแพร่ให้คนในครอบครัวฟัง

ขั้นที่ 5 สรุป

8. ครูสุ่มเลือกนักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา
9. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนค้นหาแผนที่แสดงอาณาเขตของอาณาจักรสุโขทัยแล้วนำมาแสดงให้เพื่อนดูในชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. แบบบันทึกความรู้
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____/_____/_____